ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2022/1965

od 17. listopada 2022.

za potporu Akcijskom programu Ujedinjenih naroda za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nezakonitog trgovanja malim i lakim oružjem u svim njegovim aspektima

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Države koje sudjeluju na Konferenciji Ujedinjenih naroda (UN) o nezakonitom trgovanju malim i lakim oružjem u svim njegovim aspektima donijele su 20. srpnja 2001. Akcijski program UN-a za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nezakonitog trgovanja malim i lakim oružjem u svim njegovim aspektima („Akcijski program UN-a"). Opća skupština UN-a donijela je 8. prosinca 2005. Međunarodni instrument kojim se državama omogućuje da prepoznaju i prate, pravodobno i pouzdano, nezakonito malo i lako oružje („Međunarodni instrument za praćenje"). U obama navedenim međunarodnim instrumentima izjavljuje se da će države, kako je primjereno, surađivati s UN-om kako bi se poduprla njihova djelotvorna provedba.

(2) Vijeće je 12. srpnja 2002. donijelo Zajedničku akciju 2002/589/ZVSP ([1]) o borbi protiv destabilizirajućega gomilanja i širenja malog i lakog oružja („SALW").

(3) Europsko vijeće donijelo je 16. prosinca 2005. Strategiju EU-a za suzbijanje nezakonitog gomilanja SALW-a i pripadajućeg streljiva te trgovanja njima. U Tom strategijom utvrđuje se potpora Akcijskom programu UN-a kao apsolutni prioritet za djelovanje na međunarodnoj razini te se poziva na usvajanje pravno obvezujućeg međunarodnog instrumenta u vezi s praćenjem i označivanjem SALW-a i pripadajućeg streljiva.

(4) Nakon donošenja Međunarodnog instrumenta za praćenje Unija je poduprla njegovu punu provedbu donošenjem i provedbom Zajedničke akcije Vijeća 2008/113/ZVSP ([2]). Vijeće je pozitivno ocijenilo provedbu Zajedničke akcije.

(5) Vijeće je 18. srpnja 2011. donijelo Odluku 2011/428/ZVSP ([3]) kojom se podupire druga Konferencija Ujedinjenih naroda o preispitivanju napretka postignutog u provedbi Akcijskog programa UN-a 2012.

(6) U Programu održivog razvoja do 2030., koji je pokrenut u razdoblju od 25. do 27. rujna 2015., potvrđuje se da je suzbijanje nezakonite trgovine SALW-om potrebno za postizanje mnogih ciljeva održivog razvoja, uključujući one koji se odnose na mir, pravdu i snažne institucije, smanjenje siromaštva, gospodarski rast, zdravlje, rodnu ravnopravnost i sigurne gradove. Stoga su se u okviru cilja održivog razvoja br. 16.4. sve države obvezale na znatno smanjenje nezakonitih financijskih tokova i nezakonitih tokova oružja.

([1]) Zajednička akcija Vijeća 2002/589/ZVSP od 12. srpnja 2002. o doprinosu Europske unije borbi protiv destabilizirajućega gomilanja i širenja ručnog vatrenog oružja i lakog vatrenog oružja kojom se stavlja izvan snage Zajednička akcija 1999/34/ZVSP (SL L 191, 19.7.2002., str. 1.).

([2]) Zajednička akcija Vijeća 2008/113/ZVSP od 12. veljače 2008. za potporu Međunarodnom instrumentu kojim se državama omogućuje da prepoznaju i prate, pravodobno i pouzdano, nezakonito malo i lako oružje (SALW) u okviru Strategije EU-a za suzbijanje nezakonitog gomilanja malog i lakog oružja (SALW) i pripadajućeg streljiva te trgovanja njima (SL L 40, 14.2.2008., str. 16.).

([3]) Odluka Vijeća 2011/428/ZVSP od 18. srpnja 2011. za potporu aktivnostima Ureda Ujedinjenih naroda za razoružanje s ciljem provedbe Akcijskog programa Ujedinjenih naroda za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nezakonitog trgovanja malim i lakim oružjem u svim njegovim aspektima (SL L 188, 19.7.2011., str. 37.).

(7) Vijeće je 3. travnja 2017. donijelo Odluku (ZVSP) 2017/633 ([4]) kojom se podupire treća Konferencija Ujedinjenih naroda o preispitivanju napretka postignutog u provedbi Akcijskog programa UN-a 2018. Na trećoj konferenciji o preispitivanju održanoj 30. lipnja 2018. donesen je zaključni dokument u kojem su države ponovno potvrdile svoju predanost sprečavanju i suzbijanju preusmjeravanja SALW-a. Države su ponovno potvrdile da su spremne nastaviti međunarodnu suradnju i jačati regionalnu suradnju poboljšanom koordinacijom, savjetovanjem, razmjenom informacija i operativnom suradnjom, u kojima će sudjelovati relevantne regionalne i podregionalne organizacije, kao i tijela kaznenog progona, tijela nadležna za nadzor granica i tijela nadležna za izdavanje dozvola za izvoz i uvoz.

(8) U svojem programu za razoružanje naslovljenom „Osiguravanje naše zajedničke budućnosti”, koji je predstavljen 24. svibnja 2018., glavni tajnik UN-a pozvao je na rješavanje problema nezakonite trgovine konvencionalnim oružjem i njegova prekomjernog gomilanja te na podupiranje pristupa na razini zemalja u vezi sa SALW-om i pripadajućim streljivom kao ključnim čimbenicima kojima se omogućavaju oružano nasilje i sukobi.

(9) Vijeće je 19. studenoga 2018. donijelo Strategiju EU-a protiv nezakonitog vatrenog oružja, malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva pod naslovom „Osiguravanje oružja, zaštita građana” („Strategija EU-a o SALW-u”), kojom su utvrđene smjernice za djelovanje Unije u području SALW-a. U Strategiji EU-a o SALW-u Akcijski program UN-a smatra se globalnim okvirom za suzbijanje prijetnje koju predstavlja nezakoniti SALW te se podupire njegova potpuna i djelotvorna provedba na nacionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini.

(10) Vijeće je 17. prosinca 2018. donijelo Odluku 2018/2011/ZVSP ([5]). U Strategiji EU-a o SALW-u navodi se da će Unija sustavno uključivati rodnu dimenziju i razmjenu dobrih praksi u tom pogledu u oblikovanje novih projekata koji se odnose na borbu protiv nasilja počinjenog vatrenim oružjem i općenito na kontrolu SALW-a.

(11) U završnom izvješću Osmog dvogodišnjeg sastanka država za razmatranje provedbe Akcijskog programa UN-a održanoga 2022. istaknuto je sljedeće:

— da je potpuna i djelotvorna provedba Akcijskog programa i Međunarodnog instrumenta za praćenje ključna za unapređenje naporâ za postizanje održivog mira, sigurnosti, socioekonomskog razvoja, uživanja ljudskih prava i zaštite životâ, kako je navedeno i u relevantnim odredbama o SALW-u u Programu glavnog tajnika za razoružanje,

— potreba za potpunim, ravnopravnim, smislenim i djelotvornim sudjelovanjem žena u svim postupcima donošenja odluka i provedbe povezanima s Akcijskim programom i Međunarodnim instrumentom za praćenje te se potiče na uključivanja rodne perspektive u njihove provedbene napore za rješavanje različitog učinka nezakonite trgovine SALW-om na žene, muškarce, djevojčice i dječake,

— uloga koju civilno društvo ima u podupiranju napora država za potpunu i djelotvornu provedbu Akcijskog programa te se prepoznaju pozitivni doprinosi koje mladi mogu dati u tom pogledu,

— potreba za pojačanom, djelotvornom i održivom međunarodnom suradnjom i pomoći,

— da najnovija kretanja u proizvodnji, tehnologiji i dizajnu SALW-a, posebno polimernog i modularnog oružja te vatrenog oružja proizvedenog 3D ispisom, imaju posljedice za potpunu i djelotvornu provedbu Akcijskog programa i Međunarodnog instrumenta za praćenje te bi ih trebale rješavati sve države, uzimajući u obzir prilike, izazove, ulogu industrije, kao i potrebu za financijskom i tehničkom potporom, tehnološke razlike među državama i potrebu za poticanjem međunarodne suradnje,

— važnost djelotvornog praćenja SALW-a kako bi se suzbila nezakonita trgovina SALW-om u sukobima i nakon sukoba,

([4]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/633 od 3. travnja 2017. za potporu Akcijskom programu Ujedinjenih naroda za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nezakonitog trgovanja malim i lakim oružjem u svim njegovim aspektima (SL L 90, 4.4.2017., str. 12.).

([5]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/2011 od 17. prosinca 2018. za potporu rodno osviještenim politikama, programima i djelovanjima u borbi protiv trgovine malim oružjem i njegove zlouporabe, u skladu s Programom o ženama, miru i sigurnosti (SL L 322, 18.12.2018., str. 38.).

— važnost razvoja ili uspostave strogih nacionalnih regulatornih okvira za označivanje, bilježenje i praćenje SALW-a, u skladu s Međunarodnim instrumentom za praćenje, radi sprečavanja i suzbijanja preusmjeravanja i nezakonitog međunarodnog prijenosa SALW-a neovlaštenim primateljima,

— potreba za provedbom obveza u pogledu označivanja, vođenja evidencije i praćenja sadržanih u Međunarodnom instrumentu za praćenje bez obzira na materijale ili metode korištene u proizvodnji SALW-a,

— osnivanje otvorene radne skupine u skladu s Rezolucijom Opće skupštine 76/233 radi razrade skupa političkih obveza kao novog globalnog okvira kojim će se ukloniti postojeći nedostaci u upravljanju streljivom tijekom cijelog životnog ciklusa,

— uloge svih uključenih u različite faze cijelog životnog ciklusa SALW-a, uključujući važnost suradnje s industrijom i privatnim sektorom, kako je primjereno, kako bi se djelotvorno spriječila nezakonita proizvodnja SALW-a i trgovina njime,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. S ciljem provedbe Strategije EU-a o SALW-u, svrha je ove Odluke podupiranje potpune i djelotvorne provedbe Akcijskog programa UN-a i Međunarodnog instrumenta za praćenje, jačanje međunarodne, regionalne i nacionalne sigurnosti, doprinos postizanju sigurnosti ljudi i promicanje održivog razvoja putem kontrole SALW-a.

2. Na temelju stavka 1. ciljevi su ove Odluke sljedeći:

(a) potpora razvoju globalne politike usmjerene na budućnost u kontekstu četvrte konferencije Ujedinjenih naroda o preispitivanju napretka postignutog u provedbi Akcijskog programa UN-a 2024.;

(b) jačanje djelotvorne nacionalne i regionalne provedbe Programa djelovanja i Međunarodnog instrumenta za praćenje;

(c) potpora rodno osjetljivim politikama i programima kontrole SALW-a.

3. Detaljan opis projekta naveden je u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („VP”) odgovoran je za provedbu ove Odluke.

2. Tehničku provedbu projekta iz članka. 1. izvršava Ured UN-a za razoružanje (UNODA).

3. UNODA obavlja svoje zadaće pod nadležnošću VP-a. VP u tu svrhu sklapa potrebne dogovore s UNODA-om.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekta koji financira Unija iznosi 4 524 465,05 EUR.

2. Rashodima koji se financiraju iz referentnog iznosa navedenog u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.

3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja rashodima iz stavka 1. U tu svrhu ona sklapa potreban sporazum o financiranju s UNODA-om. Sporazumom o financiranju utvrđuje se da UNODA mora osigurati vidljivost doprinosa Unije u skladu s njegovim opsegom.

4. Komisija nastoji sklopiti sporazum o financiranju iz stavka 3. u najkraćem mogućem roku nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma o financiranju.

Članak 4.

1. VP izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih opisnih izvješća koja priprema UNODA. Ta su izvješća temelj za evaluaciju koju mora provesti Vijeće.

2. Komisija izvješćuje o financijskim aspektima projekta iz članka 1.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseci od dana sklapanja sporazuma o financiranju iz članka 3. stavka 3. Međutim, ona prestaje važiti šest mjeseci od dana njezina stupanja na snagu ako se u tom razdoblju ne sklopi nikakav sporazum o financiranju.

Sastavljeno u Luxembourgu 17. listopada 2022.

Za Vijeće
Predsjednik
J. BORRELL FONTELLES

PRILOG

PROJEKTNI DOKUMENT ZA POTPORU AKCIJSKOM PROGRAMU UJEDINJENIH NARODA ZA SPREČAVANJE, SUZBIJANJE I ISKORJENJIVANJE NEZAKONITOG TRGOVANJA MALIM I LAKIM ORUŽJEM U SVIM NJEGOVIM ASPEKTIMA

1. **Kontekst**

Usvajanje Akcijskog programa Ujedinjenih naroda za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nezakonitog trgovanja malim i lakim oružjem u svim njegovim aspektima („Akcijski program") 2001. označilo je prekretnicu u međunarodnim naporima za suzbijanje nezakonite trgovine malim i lakim oružjem (SALW). Otada je ostvaren važan napredak u provedbi odredaba Akcijskog programa i njegova instrumenta za praćenje, Međunarodnog instrumenta iz 2005. kojim se državama omogućuje da prepoznaju i prate, pravodobno i pouzdano, nezakonito malo i lako oružje („Međunarodni instrument za praćenje"). Međutim, izazovi i prepreke i dalje ometaju potpunu i učinkovitu provedbu obaju instrumenata.

Učinkovita kontrola malog oružja ne doprinosi samo jačanju nacionalne i ljudske sigurnosti. Njime se promiče i održivi razvoj koji su države prepoznale u Programu održivog razvoja do 2030., koji služi kao krovni okvir za sveobuhvatno globalno oblikovanje politika i programiranje. Nezakoniti tokovi oružja imaju središnju ulogu u izazivanju, raspirivanju i održavanju oružanih sukoba, raširenog nasilja te kaznenih djela i terorizma. Ti tokovi, posebno u područjima sukoba, negativno utječu na rad osoblja humanitarnih i mirovnih operacija te otežavaju sklapanje mirovnih sporazuma.

Akcijskim programom i Međunarodnim instrumentom za praćenje i dalje se osigurava okvir za rješavanje problema malog oružja, o kojem su se usuglasile sve države članice UN-a te kojim se sve države obvezuju na poboljšanje nacionalnih zakona i politika o malom oružju, kontrolu uvoza/izvoza, upravljanje zalihama, označivanje i praćenje te sudjelovanje u suradnji i pomoći. Međutim, tijekom proteklih desetljeća pojavili su se novi izazovi povezani s kontrolom malog i lakog oružja, među kojima su razvoj u proizvodnji, tehnologiji i dizajnu SALW-a, što bi moglo narušiti učinkovitost nekih odredaba utvrđenih u Akcijskom programu i Međunarodnom instrumentu za praćenje.

Osmim dvogodišnjim sastankom država (BMS8), održanim u lipnju 2022., i Četvrtom revizijskom konferencijom (RevCon4), zakazanom za 2024., državama se pruža prilika da sagledaju preostale nedostatke, riješe nove izazove i pokrenu korektivne mjere politike i operativne mjere, čime im se omogućuje da ojačaju program globalne politike i učinkovitost Akcijskog programa i Međunarodnog instrumenta za praćenje.

Od obveza do djelovanja

Unatoč pohvalnom napretku na razini globalnih politika, i dalje su potrebne čvrste nacionalne i regionalne mjere za provedbu globalnih obveza i regionalnih instrumenata o kojima su države postigle dogovor. Procjenjuje se da je diljem svijeta u optjecaju milijardu komada vatrenog oružja ([1]), zbog čega je kontrola SALW-a i dalje hitna i neodložna zadaća.

Zahtjevi za međunarodnu pomoć ([2]) i dalje su mnogobrojni. Poboljšani, održivi i predvidljivi mehanizmi pomoći potrebni su za ispunjavanje zahtjeva te jačanje kontrole i regulacije SALW-a. Kako bi mnoge države u potpunosti ispunile političke obveze povezane s kontrolom malog oružja, uključujući one u okviru Programa održivog razvoja do 2030., potrebna je međunarodna pomoć.

Mnoge države i dalje nemaju nacionalne koordinacijske mehanizme, a u mnogim zemljama u kojima postoje, ti mehanizmi su slabi. Oni su ključni za usklađivanje nacionalnih politika i programa, razvoj, provedbu, evaluaciju i praćenje sveobuhvatnih nacionalnih politika, strategija i programâ za rješavanje problema malog oružja. Nacionalni akcijski planovi za SALW i dalje su malobrojni, a ako postoje, dodjela sredstava ili integracija u šire nacionalne razvojne i sigurnosne okvire

([1]) https://www.smallarmssurvey.org/database/global-firearms-holdings
([2]) https://smallarms.un-arm.org/international-assistance

nedostatna je. Prikupljanje podataka i dalje je velik izazov u mnogim državama, što narušava praćenje i kvantitativno praćenje provedbe. Ako su podaci dostupni, usklađivanje i raščlanjivanje nacionalnih podataka i dalje predstavlja izazov. Iako je postignut relativan napredak u pogledu označivanja, stalno se primaju velik broj zahtjeva za pomoć u pogledu upravljanja zalihama, vođenja evidencije, kontrole prijenosa i praćenja. ([3]) Budući da je praćenje dio okvira ciljeva održivog razvoja, niske stope uspješnosti u tom okviru posebno ugrožavaju ostvarenje Programa održivog razvoja do 2030. ([4])

Od Šestog dvogodišnjeg sastanka država 2016. ostvaren je znatan napredak na globalnoj razini u jačanju veza između kontrole malog oružja i rodne ravnopravnosti. Zbog jedinstvenih, iznimno društvenih značajki pitanja malog oružja potrebno je sveobuhvatno uključenje rodnih perspektiva u sve dimenzije kontrole malog oružja. Znatan napredak u provedbi odredaba povezanih s rodnim pitanjima vidljiv je u nacionalnim izvješćima koja države članice podnose UNODA-i, u kojima se navodi skok s 40 % na 63 % u razdoblju od 2018. do 2022. u državama koje sada uzimaju u obzir rodna pitanja u kontroli malog oružja. ([5])

Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/2011 EU-a od 17. prosinca 2018. za potporu rodno osviještenim politikama, programima i djelovanjima u borbi protiv trgovine malim oružjem i njegove zlouporabe, u skladu s Programom o ženama, miru i sigurnosti (WPS), kojim su uvedene njegove aktivnosti u Africi, Aziji i Pacifiku te Latinskoj Americi i na Karibima, imala je važnu ulogu u tim naporima. Međutim, razmjeri i zemljopisna provedba takvih napora znatno se razlikuju i samo 24 % država navodno prikuplja podatke razvrstane prema spolu i dobi povezane s malim oružjem. ([6]) Bez koristi od točnih i detaljnih informacija utemeljenih na dokazima o različitim rizicima koje malo oružje predstavlja za žene, muškarce, djevojčice i dječake i njihove specifične sigurnosne potrebe, intervencije kontrole malog oružja vjerojatno su i dalje neosjetljive na rodne razlike, čime se koči učinkovit politički i programski razvoj te ometa postizanje cilja održivog razvoja br. 5. Daljnji napredak u tom pogledu koristit će i provedbi Programa o ženama, miru i sigurnosti, pri čemu će novi okvir za praćenje u području žena, mira i sigurnosti uključivati pokazatelj „broj zemalja u kojima se uzimaju u obzir rodna pitanja u provedbi Akcijskog programa o malom i lakom oružju”, čemu će doprinijeti ovaj projekt.

Problem malog oružja, koji se diljem svijeta manifestira na vrlo različite načine, te izazovi na nacionalnoj razini u pogledu optjecaja nezakonitog SALW-a proizlaze iz jedinstvenih spojeva okolnosti i konteksta. Slijedom toga napredak u provedbi može samo u ograničenoj mjeri biti usklađeno i globalno koordinirano djelovanje, a prije toga se mora temeljiti na nacionalnoj i regionalnoj odgovornosti i prioritetima. Stoga su se na Sedmom dvogodišnjem sastanku država o Akcijskom programu (BMS7) države dogovorile da će „razmotriti uspostavu dobrovoljnih nacionalnih i regionalnih ciljeva u skladu s odredbama Akcijskog programa, uzimajući u obzir različite nacionalne i regionalne kontekste, s ciljem jačanja nacionalne i regionalne odgovornosti i mjerljivosti napretka u provedbi.” ([7]) Takvi bi se ciljevi trebali odnositi na djelovanja utvrđena u nacionalnim akcijskim planovima ili strategijama za SALW, uključujući regionalne planove, te bi trebali biti mjerljivi i usklađeni s Akcijskim programom i Međunarodnim instrumentom za praćenje, kao i s ciljevima dogovorenima u Programu održivog razvoja do 2030. Nadalje, nacionalni napori u pogledu kontrole SALW-a uvijek se moraju se uskladiti s drugim nacionalnim okvirima relevantnima za sigurnost, rodnu ravnopravnost i razvoj.

Države će od Tajništva UN-a tražiti smjernice i pomoć u provedbi tog novog pristupa usmjerenog na ciljeve, koji u konačnici pruža jedinstvenu priliku za prilagođenije međunarodne zahtjeve za pomoć i dodjelu sredstava. ([8]) Nedavni trendovi u uspostavi regionalnih planova / akcijskih planova i programa izvrstan su primjer načina na koji određivanje ciljeva može olakšati napredak u provedbi, istodobno osiguravajući pružanje koordinirane pomoći za potporu tim naporima.

([3]) Prezentacija UNODA-e na sastanku BMS7 naslovljena „Akcijski program o SALW-u. Međunarodni instrument za praćenje. Trendovi, izazovi i prilike. Podaci iz nacionalnih izvješća za 2020.”, https://documents.unoda.org/wp-content/uploads/2021/07/BMS7-UNODA-Trends-challenges-opportunities.pdf

([4]) Pokazatelj ciljeva održivog razvoja 16.4.2. glasi: „Udio zaplijenjenog, pronađenog ili predanog oružja čije je nezakonito podrijetlo ili kontekst pratilo ili utvrdilo nadležno tijelo u skladu s međunarodnim instrumentima”.

([5]) Prezentacija UNODA-e na sastanku BMS7 naslovljena „Akcijski program o SALW-u.Međunarodni instrument za praćenje.Trendovi, izazovi i prilike.Podaci iz nacionalnih izvješća za 2020.”

([6]) https://smallarms.un-arm.org/statistics

([7]) https://undocs.org/A/CONF.192/BMS/2021/1, stavak 50. Vidjeti i stavke 51., 52., 57., i 58.

([8]) https://www.undocs.org/A/74/187

Nastavak rada na temelju prethodnih projekata i uspjeha, utiranje puta za napredak

Europska unija i njezine države članice pružile su tijekom proteklih godina vrijedne financijske doprinose za potporu Akcijskog programa Uredu Ujedinjenih naroda za poslove razoružanja (UNODA) i njegovim regionalnim centrima, podupirući pripreme revizijskih konferencija u okviru Akcijskog programa; ([9]) financiranje operativnih aspekata kao što je poboljšano upravljanje zalihama u Africi; ([10]) te nedavno pružanje potpore rodno osviještenim politikama, programima i djelovanjima u borbi protiv trgovine malim oružjem i njegove zlouporabe, u skladu s Programom o ženama, miru i sigurnosti. ([11])

Konkretni ishodi tih projekata uključivali su dogovor o zaključnom dokumentu usmjerenom na budućnost na Trećoj revizijskoj konferenciji ([12]), koji je omogućen stručnim raspravama, regionalnim savjetovanjima i programom sponzorstva kojim se osigurava šire i pravednije sudjelovanje država i predstavnika civilnog društva na konferenciji. U Africi su poboljšani operativni i tehnički kapaciteti koji su konkretno ojačali fizičku sigurnost i upravljanje zalihama (PSSM) u Burkini Faso, Čadu, Maliju, Mauritaniji, Nigeru i Nigeriji. Aktualnim projektom kontrole malog oružja koji uključuje rodnu perspektivu izgrađeni su nacionalni kapaciteti u zemljama diljem svijeta kao potpora rodno osjetljivoj kontroli malog oružja, osposobljeni su predstavnici regionalnih i podregionalnih organizacija o tom pitanju te je znatno povećana sinergija između napora za kontrolu malog oružja i provedbe Programa o ženama, miru i sigurnosti.

Ovaj predloženi projekt temelji se na tim prethodnim projektima i njihovim uspjesima te se njime uvodi nov, trostruki pristup za unapređenje učinkovite provedbe Akcijskog programa i Međunarodnog instrumenta za praćenje.

Novim projektom omogućit će se UNODA-i i njezinim regionalnim centrima da osiguraju usklađenost donošenja politika na globalnoj razini te nacionalne i regionalne provedbe i da se nastavi učenje na međuregionalnoj razini.

2. Ciljevi, aktivnosti i ishodi projekta

Glavni je cilj projekta jačanje međunarodne, regionalne i nacionalne sigurnosti, doprinos ostvarenju ljudske sigurnosti te promicanje održivog razvoja kontrolom SALW-a.

To će se postići međusektorskim pristupom kojim se podupire rad na (1) razvoju globalnih politika usmjerenih na budućnost u kontekstu Četvrte revizijske konferencije; (2) učinkovitoj nacionalnoj i regionalnoj provedbi Akcijskog programa i Međunarodnog instrumenta za praćenje; te osobito s naglaskom na (3) rodno osjetljivim politikama i programima za kontrolu malog oružja.

Svim trima stupovima zajedno ojačat će se Akcijski program i Međunarodni instrument za praćenje kao univerzalni globalni okviri za kontrolu malog oružja te osigurati njihova trajna relevantnost i učinkovitost.

Rezultati u sva tri stupa:

— povećana suradnja s regionalnim i podregionalnim organizacijama, čime se omogućuje jednostavniji pristup političkim i provedbenim naporima na podregionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini,

— ojačani angažman civilnog društva, osobito ženskih organizacija i mladih aktera, na svim razinama.

3. Opis strategija stupova projekata

3.1 Unapređenje globalnih politika i obveza u kontekstu Četvrte revizijske konferencije UN-a 2024. (RevCon4) Akcijskog programa za malo oružje

3.1.1. Ishodi

— Osiguravaju se i povećavaju relevantnost i djelotvornost Akcijskog programa / Međunarodnog instrumenta za praćenje.

— Inicijativa Četvrte revizijske konferencije UN-a za Akcijski program dobila je veliku potporu i uključuje širok raspon dionika.

— Pojačano je nacionalno izvješćivanje država u okviru Akcijskog programa i Međunarodnog instrumenta za praćenje, među ostalim kao okvir za prikupljanje podataka za cilj održivog razvoja 16.4. ([13]) i pokazatelj 16.4.2. ([14])

([9]) Odluka Vijeća 2011/428/ZVSP od 18. srpnja 2011. i Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/633 od 3. travnja 2017.
([10]) Odluka Vijeća 2014/912/ZVSP od 15. prosinca 2014.
([11]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/2011 od 17. prosinca 2018.
([12]) https://meetings.unoda.org/section/poa-revcon3-2018_documents
([13]) Cilj održivog razvoja 16.4.: „Do 2030. osjetno smanjiti nezakonite financijske tokove i tokove oružja, povećati stopu pronalaženja i povrata ukradene imovine te se boriti protiv svih oblika organiziranog kriminala”.
([14]) Pokazatelj ciljeva održivog razvoja 16.4.2.: „Udio zaplijenjenog, pronađenog ili predanog oružja čije je nezakonito podrijetlo ili kontekst pratilo ili utvrdilo nadležno tijelo u skladu s međunarodnim instrumentima”.

3.1.2. **Aktivnosti**

Rasprave u okviru virtualnog stručnog okruglog stola za izradu preporuka usmjerenih na djelovanje u vezi s kontrolom SALW-a za potporu konferenciji RevCon4

U okviru niza virtualnih stručnih okruglih stolova raspravlja se o različitim temama koje se istražuju kako bi se osigurala relevantnost i učinkovitost Akcijskog programa i Međunarodnog instrumenta za praćenje. Teme okruglog stola odredit će se na temelju ishoda sastanka BMS8 (tj. bit će odabrane između prioritetnih područja iz zaključnog dokumenta sastanka BMS8 za daljnje djelovanje i razmatranje na konferenciji RevCon4). Kandidat za predsjednika konferencije RevCon4 bit će pozvan na sve stručne okrugle stolove. Ta će se aktivnost provoditi u suradnji s Institutom Ujedinjenih naroda za istraživanje razoružanja (UNIDIR). Svi sastanci stručnih okruglih stolova održat će se virtualno. Glavni nalazi i preporuke sa svakog okruglog stola bit će predstavljeni i o njima će se raspravljati na svim regionalnim sastancima.

Sadržajne i uključive pripreme za konferenciju RevCon4

Regionalni sastanci bit će forum za države sudionice i odgovarajuće regionalne organizacije radi utvrđivanja regionalno specifičnih izazova povezanih sa SALW-om i rasprave o regionalnim prioritetima konferencije RevCon4. Kandidat za predsjednika konferencije RevCon4 bit će pozvan na sve regionalne sastanke.

Druge regije i regionalne organizacije, kao što su Europska unija, Liga arapskih država, Pacifik i OESS, u pravilu će organizirati pripremni sastanak za konferenciju RevCon4. Projekt ne mora obuhvaćati te regije. UNODA na zahtjev može sudjelovati ili biti uključena u bilo koji od tih regionalnih sastanaka kako bi predstavila nalaze rasprava stručnih okruglih stolova. UNODA i njezini regionalni centri provodit će tu aktivnost krajem 2023. / početkom 2024., uz znatnu potporu UNIDIR-a. Sve aktivnosti odvijat će se uživo.

Predloženo je pet sljedećih regionalnih sastanaka:

Zemlje iz podregija	Regionalne organizacije	Regionalno središte	Mjesto događanja:
Zapadna i središnja Afrika	AU, ECCAS, ECOWAS, RECSA, UEMOA, sahelska skupina G5	UNREC	Lomé, Togo
Istočna i južna Afrika	AU, EAC, SADC, IGAD, RECSA, SARCOM	UNREC	Lomé, Togo
Karibi	CARICOM	UNLIREC	U virtualnom obliku
Latinska Amerika	MERCOSUR, OAD, SICA	UNLIREC	U virtualnom obliku
ASEAN i južnoazijske države	ASEAN, SAARC	UNRCPD	Bangkok, Tajland

Program sponzorstva za prisustvovanje konferenciji RevCon4 za sudionike iz zemalja u razvoju ili teško pogođenih zemalja

Zbog nedostatka sredstava mnoge zemlje u razvoju teško mogu na revizijskim konferencijama Akcijskog programa predstavljati njihovi ključni službenici koji se bave pitanjima SALW-a. Programom sponzorstva za odabranu skupinu najpogođenijih zemalja omogućilo bi se njihovo sudjelovanje, čime bi se obogatile rasprave na konferenciji RevCon4. Također se pruža sjajna prilika za umrežavanje i mogućnost za ostvarenje sinergije s popratnim događanjima i drugim aktivnostima na margini konferencije RevCon4.

Sudionike će odobriti ESVD na preporuku UNODA-e, uključujući njezine regionalne centre. U načelu bi odabrane dužnosnike iz nacionalnih tijela trebalo imenovati za nacionalne kontaktne točke Akcijskog programa. Drugi kriteriji za odabir uključuju rodna pitanja, pravodobno podnošenje nacionalnog izvješća, aktivno sudjelovanje na regionalnim sastancima i/ili raspravama u okviru okruglih stolova.

Mjere za jačanje angažmana civilnog društva u području kontrole malog oružja

Aktivnosti će uključivati istraživanje i zagovaranje, medijske kampanje, programe sponzorstva i radionice. Aktivnosti će provoditi Međunarodna akcijska mreža za malo oružje (IANSA), u suradnji s UNODA-om i njezinim regionalnim centrima, kao potporu sudjelovanju civilnog društva na konferenciji RevCon4.

3.1.3. **Ishodi**

— **Četiri (4) virtualna stručna okrugla stola organizirana su 2023.**

Na njima su iznesene preporuke usmjerene na djelovanje, među ostalim i u zaključnom dokumentu konferencije RevCon4 iz 2024., koje bi države mogle razmotriti. Ključni nalazi i preporuke utvrđene u okviru okruglih stolova objedinjeni su u jedan kratki dokument i objavljeni prije konferencije RevCon4. Dokument je dostupan na engleskom jeziku i preveden na arapski, francuski i španjolski.

— **Organizirano je pet (5) dvodnevnih regionalnih sastanaka za potporu vladama i organizacijama iz određenih regija u pripremi za konferenciju RevCon4**

Nacionalno izvješćivanje uključeno je u dnevni red regionalnih sastanaka, a pomoć je stavljena na raspolaganje delegacijama koje su željele pripremiti i/ili podnijeti svoja nacionalna izvješća tijekom sastanaka. Zbog niskih stopa izvješćivanja u azijskoj i pacifičkoj regiji nakon regionalnog sastanka provedena je posebna jednodnevna *nacionalna izvještajna klinika* s ciljem povećanja stopa izvješćivanja u regiji za konferenciju RevCon4. Nalazi i preporuke sa stručnih okruglih stolova (Aktivnost 1.3.1.) predstavljeni su i o njima se raspravljalo na sastancima.

— **Na konferenciji RevCon4 sudjelovalo je petnaest (15) sponzoriranih sudionika**

Sponzorirano je putovanje i smještaj na konferenciji RevCon4 (ne i za Pripremni odbor ranije u 2024.) za najviše 15 sudionika. Osim toga, putovanje je sponzorirano i za po jednog sudionika iz svakog regionalnog centra (UNREC, UNLIREC, UNRCPD) za sudjelovanje na konferenciji RevCon4 u New Yorku.

3.1.4. **Angažman civilnog društva ojačan je na sljedeći način:**

i. Izrađeno je i distribuirano izvješće za organizacije civilnog društva o rezultatima sastanka BMS8, na kojemu se temelje pripreme za konferenciju RevCon4.

ii. Osmišljena je i promicana kampanja za Svjetski tjedan borbe protiv oružanog nasilja, s tematskim naglaskom na konferenciji RevCon4.

iii. Prije konferencije RevCon4 izrađen je i distribuiran Vodič za civilno društvo o toj konferenciji, u kojem je objašnjeno na koji bi način civilno društvo moglo doprinijeti pripremama i konferenciji RevCon4.

iv. Do deset (10) predstavnika civilnog društva sudjelovalo je u konferenciji RevCon4 te aktivno sudjelovalo na događanjima organiziranima na marginama konferencije RevCon4 u okviru programa sponzorstva.

v. Održana je pripremna radionica o konferenciji RevCon4 za organizacije civilnog društva koje će na njoj sudjelovati. To je bila dvodnevna aktivnost uživo na kojoj su se okupili članovi IANSA-e u New Yorku tijekom vikenda prije konferencije.

vi. Izrađena su i distribuirana do tri (3) informativna dokumenta o zagovaranju za članove IANSA-e o temama povezanima s pitanjima kojima se Akcijski program / Međunarodni instrument za praćenje nisu u dovoljnoj mjeri bavili. Dokumenti su objavljeni na internetu na engleskom jeziku te prevedeni na francuski i španjolski. Tiskani primjerci stavljeni su na raspolaganje na konferenciji RevCon4.

3.2 **Osiguravanje potpune i učinkovite provedbe Akcijskog programa / Međunarodnog instrumenta za praćenje na temelju nacionalnih i regionalnih prioriteta, ciljeva, strategija i akcijskih planova**

3.2.1. **Ishodi**

— Ojačana je potpuna i učinkovita provedba obveza koje su države preuzele u okviru Akcijskog programa i Međunarodnog instrumenta za praćenje.

— Pokusno se provodi nacionalno i regionalno postavljanje ciljeva koje su države dogovorile na sastanku BMS7.

3.2.2. **Aktivnosti**

Nadogradnja alata za procjenu Modularnog kompendija o provedbi kontrole malog oružja (MOSAIC) (na internetu i u papirnatom obliku) kojim bi se državama omogućilo da provedu samoprocjenu provedbe Akcijskog programa / Međunarodnog instrumenta za praćenje

MOSAIC-ovim alatom za procjenu državama će se omogućiti da (samo)ocjenjuju razinu provedbe Akcijskog programa / Međunarodnog instrumenta za praćenje i drugih okvira za kontrolu malog oružja na nacionalnoj razini. Pomoći će im u utvrđivanju nedostataka u njihovim nacionalnim sustavima za kontrolu malog oružja i određivanju prioritetnih područja koja treba riješiti kako bi se ojačali nacionalni kapaciteti te osigurala potpuna i učinkovita provedba Akcijskog programa / Međunarodnog instrumenta za praćenje.

Rezultatima procjena mogu se poduprijeti razvoj nacionalnih i regionalnih akcijskih planova, strategija, planova i/ili ciljeva te osigurati da se temelje na odredbama dogovorenima u ključnim globalnim sporazumima o SALW-u. MOSAIC-ov alat za procjenu može se upotrebljavati i za potporu prikupljanju informacija koje treba uključiti u nacionalna izvješća o provedbi Akcijskog programa / Međunarodnog instrumenta za praćenje te za olakšavanje izrade projektnih prijedloga u svrhu prikupljanja sredstava.

MOSAIC-ov alat za procjenu olakšat će nacionalna razmatranja njihovih sustava kontrole malog oružja u odnosu na područja obuhvaćena modulima MOSAIC-a iz serija 2., 3., 4., 5. i 6., čime će se obuhvatiti cijeli životni ciklus malog oružja, među ostalim u pogledu međusektorskih pitanja kao što su rodna pitanja i mladi. ([15]) Osim što ga upotrebljavaju nacionalna tijela, predviđa se da takav alat može upotrebljavati i širi raspon dionika, uključujući regionalne organizacije i civilno društvo. To će izravno koristiti radu regionalnih centara UNODA-e i može se primjenjivati tijekom misija za utvrđivanje stanja u okviru subjekta za spašavanje života (SALIENT) ([16]). Kako bi se osiguralo da ti subjekti mogu podupirati nacionalne napore za upotrebu MOSAIC-ova alata za procjenu, izradit će se i staviti na raspolaganje korisnički priručnik.

Te će se aktivnosti provoditi u suradnji s Institutom Ujedinjenih naroda za istraživanje razoružanja (UNIDIR).

Potpora državama u jačanju napora koje ulažu u provedbu Akcijskog programa / Međunarodnog instrumenta za praćenje

U Latinskoj Americi i na Karibima, provodi UNLIREC

— **Konsolidacija Plana za SALW za države Srednje Amerike** (2022. – 2024.), u koju su uključene sve zainteresirane države članice *Sistema de la Integración Centroamericana* (SICA) (Kostarika, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva i Panama) kako bi se potaknula provedba međunarodnih, regionalnih i podregionalnih instrumenata za SALW te smanjilo nezakonito širenje oružja i streljiva u podregiji. ([17])

  Aktivnosti će se sastojati od podregionalnih seminara, radionica te radnih sjednica (sastavljanja nacrta i tematskih sastanaka). Države Srednje Amerike moći će uoči konferencije RevCon4 iskoristiti politički zamah kako bi unaprijedile novu subregionalnu inicijativu s jasnim ciljevima i pokazateljima.

  Postupak konsolidacije inicijative za Plan provest će se u suradnji s Odjelom javne sigurnosti Organizacije američkih država (OAD) i dopunjavat će aktivnosti navedene u ODLUCI VIJEĆA (ZVSP) 2022/847 od 30. svibnja 2022. UNLIREC će uz OAD moći usmjeravati postupak i oslanjati se na svoja stručna znanja iz karipskog plana za vatreno oružje. Sve aktivnosti koordinirat će se s podregionalnom organizacijom SICA.

— **Tečajevi o suzbijanju trgovine oružjem i streljivom (CTAM) i tečaj o zabrani za malo oružje, streljivo te njegove dijelove i komponente (ISAAPC)** održat će se u državama Južne i Srednje Amerike.

U azijsko-pacifičkoj regiji, provodi UNRCPD

— **Potpora uspostavi i osposobljavanju nacionalnih kontaktnih točaka Akcijskog programa.** Do danas je samo 17 zemalja imenovalo i prijavilo nacionalnu kontaktnu točku za provedbu Akcijskog programa / Međunarodnog instrumenta za praćenje u azijskoj i pacifičkoj regiji. U okviru te aktivnosti UNRCPD će podupirati uspostavu nacionalnih kontaktnih točaka ondje gdje ih nema te poboljšati kapacitete postojećih kontaktnih točaka i nacionalnih koordinacijskih mehanizama putem posebne regionalne radionice. Ta će se aktivnost provoditi 2023. kako bi se osiguralo imenovanje nacionalnih kontaktnih točaka na vrijeme za konferenciju RevCon4. Ta će se aktivnost provoditi u virtualnom obliku.

([15]) www.un.org/disarmament/mosaic
([16]) www.un.org/disarmament/salient
([17]) Napominjemo da su i države SICA-e Belize i Dominikanska Republika dionice Plana za vatreno oružje za Karipsko područje, dok se sudjelovanje Nikaragve tek treba potvrditi.

— **Procjene s pomoću MOSAIC-a u odabranim državama** radi utvrđivanja nedostataka i mogućnosti za pojačanu provedbu i utvrđivanje nacionalnih i regionalnih prioriteta, ciljeva i akcijskih planova. Ta će se aktivnost provoditi uživo.

— **Pomoć državama u azijsko-pacifičkoj regiji u provedbi Akcijskog plana / Međunarodnog instrumenta za praćenje.** Pomoć se može pružiti u različitim aspektima kontrole SALW-a, među kojima su zakonodavni i regulatorni aspekti, osmišljavanje kontrole malog oružja i/ili operativna potpora i upravljanje njome. To može uključivati i podregionalne pristupe (npr. o sigurnosti granica). Sve će aktivnosti biti rodno osjetljive i uključive. One mogu uključivati operativnu potporu, osposobljavanje, radionice, sastanke, prikupljanje podataka ili istraživačke aktivnosti. Primarni korisnici bit će nacionalna tijela i/ili sigurnosne službe i obrambene snage.

UNRCPD će odgovoriti na zahtjeve za pomoć iz zemalja tijekom provedbe projekta. Prednost će se dati zahtjevima za pomoć koji proizlaze iz drugih aktivnosti koje se provode u okviru ovog projekta, posebno procjene s pomoću MOSAIC-a, ili koji su priopćeni u nacionalnim izvješćima. Pomoć se može pružiti osobno i/ili virtualno.

U Africi, provodi UNREC

— **Procjena s pomoću MOSAIC-a u odabranim državama** radi utvrđivanja nedostataka i mogućnosti za pojačanu provedbu i utvrđivanje nacionalnih i regionalnih prioriteta, ciljeva i akcijskih planova. Ta će se aktivnost provoditi uživo.

— **Pomoć državama u Africi u provedbi Akcijskog plana / Međunarodnog instrumenta za praćenje.** Pomoć se može pružiti u različitim aspektima kontrole SALW-a, među kojima su zakonodavni i regulatorni aspekti, osmišljavanje kontrole malog oružja i/ili operativna potpora i upravljanje njome. To može uključivati i podregionalne pristupe (npr. o sigurnosti granica). Sve će aktivnosti biti rodno osjetljive i uključive. One mogu uključivati operativnu potporu, osposobljavanje, radionice, sastanke, prikupljanje podataka ili istraživačke aktivnosti. Primarni korisnici bit će nacionalna tijela i/ili sigurnosne službe i obrambene snage.

UNREC će odgovoriti na zahtjeve za pomoć iz zemalja tijekom provedbe projekta. Prednost će se dati zahtjevima za pomoć koji proizlaze iz drugih aktivnosti koje se provode u okviru ovog projekta, posebno procjene s pomoću MOSAIC-a, ili koji su priopćeni u nacionalnim izvješćima. Pomoć se može pružiti osobno i/ili virtualno.

Mjere za jačanje angažmana civilnog društva u području kontrole malog oružja, među ostalim:

— **godišnje kampanje** – IANSA i njezine organizacije članice provodit će godišnje kampanje za događanja kao što su Svjetski tjedan borbe protiv oružanog nasilja, Međunarodni dan mladih, Afrički mjesec oprosta, Međunarodni dan mira, Dan afričkog djeteta, Međunarodni dan uništavanja oružja, manifestacija nošenja narančaste boje protiv oružanog nasilja, Međunarodni dan žena i 16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja,

— **izgradnja kapaciteta civilnog društva u području kontrole SALW-a** – razvijanje materijala usmjerenih na politike i mogućnosti učenja za članove IANSA-e, uključujući internetske seminare i prezentacije, kako bi se procijenilo i poboljšalo znanje o Akcijskome planu / Međunarodnom instrumentu za praćenje i drugim međunarodnim/regionalnim/podregionalnim instrumentima relevantnima za kontrolu SALW-a u civilnom društvu kako bi im se omogućilo da zagovaraju i promiču kontrolu malog oružja,

— **program o angažmanu civilnog društva, zagovaranju informiranju u pogledu nacionalnih i regionalnih ciljeva, akcijskih planova i/ili planova** – uz savjetovanje i suradnju s UNODA-om i njezinim regionalnim centrima IANSA će podupirati članove svoje mreže u raspravi s dužnosnicima i promicanju razvoja nacionalnih i regionalnih ciljeva i prioriteta u državama za provedbu Akcijskog programa / Međunarodnog instrumenta za praćenje,

— **program dodjele bespovratnih sredstava za održiv angažman odabranih članova** – IANSA će uspostaviti program dodjele bespovratnih sredstava za članove IANSA-e kako bi se lokalnim organizacijama omogućilo obavljanje programskih aktivnosti. IANSA će uspostaviti postupak za olakšavanje programa dodjele bespovratnih sredstava na temelju jasno definiranih kriterija odabira, koje će odobriti UNODA,

— **zagovaranje nacionalnog izvješćivanja** – IANSA i njezini članovi, uz savjetovanje s UNODA-om, dosljedno se zalažu za redovito i sveobuhvatno izvješćivanje u okviru Akcijskog plana / Međunarodnog instrumenta za praćenje putem konstruktivnog dijaloga s nacionalnim tijelima i parlamentarnim zastupnicima.

Te će aktivnosti provoditi Međunarodna akcijska mreža za malo oružje (IANSA), u suradnji s UNODA-om i njezinim regionalnim centrima, te će podupirati sudjelovanje civilnog društva u potpunoj i učinkovitoj provedbi Akcijskog programa / Međunarodnog instrumenta za praćenje.

3.2.3. **Ishodi**

MOSAIC-ov alat za procjenu dobio je sljedeće nadogradnje:

— Razvojem MOSAIC-ova alata za procjenu, kojim su ojačane nacionalne kontrole malog oružja, pružena je potpora provedbi Akcijskog programa i informiranom postavljanju ciljeva, kao i akcijskim planovima i razvoju plana djelovanja te su olakšani međunarodni zahtjevi za pomoć. MOSAIC-ov alat za procjenu temelji se na prethodno razvijenoj beta verziji alata za ocjenjivanje ISACS-a, čije je područje primjene bilo ograničeno na seriju 5. Međunarodnih standarda za kontrolu malog oružja (ISACS).

— Papirnata verzija alata dostupna je na arapskom, engleskom, francuskom, portugalskom i španjolskom jeziku. Dostupna je i internetska verzija na engleskom jeziku.

— Izrada i objava Vodiča za korisnike MOSAIC-ova alata za procjenu na engleskom jeziku, s prijevodima na arapski, francuski, portugalski i španjolski.

— Na marginama regionalnih sastanaka u okviru priprema za konferenciju RevCon4 provedeni su kombinirane validacijske vježbe / osposobljavanja za MOSAIC-ov alat za procjenu s regionalnim i podregionalnim organizacijama i mehanizmima.

U Latinskoj Americi i karipskim zemljama:

— Do osam (8) seminara/radionica/ radnih sjednica /sastanaka održano je uživo i u virtualnim okruženjima kao potpora konsolidaciji plana za SALW za države Srednje Amerike (2022. – 2024.). Tijekom prve godine aktivnosti dokument NACRT plana konsolidiran je, dok je druga godina bila usmjerena na pokretanje izrade nacionalnih strategija (nacionalni akcijski planovi ili slične inicijative) i provedbu aktivnosti utvrđenih u subregionalnoj inicijativi/planu.

— UNLIREC je proveo dva (2) tečaja o ISAAPC-u i četiri (4) tečaja o CTAM-u u državama Srednje Amerike i Južne Amerike.

U Aziji i na Pacifiku:

— Održana je posebna regionalna radionica usmjerena na ulogu i zadaće nacionalne kontaktne točke, osobito koordinaciju s nacionalnim subjektima, podnošenje nacionalnih izvješća i pružanje smjernica o politici i programiranju povezanima s kontrolom SALW-a. Temeljila se na modulu MOSAIC-a 03.40 o nacionalnim koordinacijskim mehanizmima za kontrolu SALW-a.

— Procjena s pomoću MOSAIC-a provedena je uživo u najviše dvije (2) odabrane države.

— Do četiri (4) države u azijsko-pacifičkoj regiji primile su pomoć u provedbi Akcijskog plana / Međunarodnog instrumenta za praćenje.

u Africi:

— Procjena s pomoću MOSAIC-a provedena je uživo u najviše dvije (2) odabrane države.

— Do četiri (4) države u Africi primile su pomoć u provedbi Akcijskog plana / Međunarodnog instrumenta za praćenje.

3.2.4. **Angažman civilnog društva ojačan je na sljedeći način:**

i. razvijeni su aktivnosti i materijali za kampanju, a lokalnim i nacionalnim organizacijama članicama IANSA-e osigurana su male subvencije za aktivnosti koje su se provodile tijekom tih kampanja,

ii. izrađeni su materijali usmjereni na politike i organizirane su mogućnosti učenja za članove IANSA-e,

iii. uspostavljen je program usmjeren na angažman civilnog društva i zagovaranje u pogledu nacionalnih i regionalnih ciljeva te akcijskih planova i/ili planova,

iv. uspostavljen je program dodjele bespovratnih sredstava za održiv angažman odabranih članova IANSA-e,

v. u suradnji s nacionalnim tijelima i parlamentarnim zastupnicima provedeno je zagovaranje s ciljem poboljšanja nacionalnog izvješćivanja.

3.3 **Ispunjavanje trenutačne potražnje za jačanjem i produbljivanjem rodno osviještenih politika i programa za kontrolu malog oružja, u skladu s Programom o ženama, miru i sigurnosti**

3.3.1. **Ishodi**

— Održivi strateški i operativni kapaciteti za uključivanje rodne ravnopravnosti u kontrolu malog oružja među širokim rasponom ključnih dionika dodatno su povećani i produbljeni.

— Dodatno su ojačani sinergija i provedive veze s komplementarnim političkim okvirima i programima, osobito s Programom održivog razvoja do 2030., Programom o ženama, miru i sigurnosti, „Našim zajedničkim programom" i rezolucijama Opće skupštine o ženama i razoružanju.

3.3.2. **Aktivnosti**

Sve aktivnosti temeljit će se na ishodima prethodnog projekta koji je financirao EU, odnosno Odluci Vijeća (ZVSP) 2018/2011 od 17. prosinca 2018. za potporu rodno osviještenim politikama, programima i djelovanjima u borbi protiv trgovine malim oružjem i njegove zlouporabe, u skladu s Programom o ženama, miru i sigurnosti.

Jačanje komponente kontrole malog oružja u Programu o ženama, miru i sigurnosti

Jačanje uključuje kontinuirani angažman UNODA-e u mreži kontaktnih točaka za žene, mir i sigurnost radi promicanja kontrole malog oružja u nacionalnim akcijskim planovima, strategijama i naporima u pogledu provedbe u području žena, mira i sigurnosti. To će biti kontinuirani angažman tijekom provedbe projekta koji će se provoditi uživo i/ili virtualnom obliku.

Potpora državama za jačanje rodno osjetljivih politika i programa za kontrolu malog oružja

U Latinskoj Americi i na Karibima, provodi UNLIREC

— Osposobljavanje o rodnoj osviještenosti u kontroli malog oružja u državama Srednje i Južne Amerike – tečajevi su usmjereni na nacionalna tijela odgovorna za kontrolu i regulaciju malog oružja, sigurnost građana te sprečavanje i smanjenje nasilja nad ženama / rodno uvjetovanog nasilja.

— **Internetski seminar o kontroli SALW-a i dimenziji roda uoči konferencije RevCon4 –** teme će biti različite i utvrdit će se u koordinaciji s državama Srednje i Južne Amerike te u skladu s pripremama i ishodima konferencije RevCon4.

U azijsko-pacifičkoj regiji, provodi UNRCPD

— **Usklađivanje provedbe usklađenih programa o kontroli malog oružja i rodnoj ravnopravnosti –** uz uključivanje zemalja u Aziji i na Pacifiku s isteklim, aktualnim ili planiranim nacionalnim akcijskim planovima o ženama, miru i sigurnosti kako bi se poboljšala provedba usklađenih programa s inicijativama za kontrolu malog oružja. U okviru inicijative istražit će se i sinergija s drugim okvirima za rodnu ravnopravnost, posebno s inicijativom *Spotlight*.

— **Regionalni seminar o univerzalizaciji Ugovora o trgovini oružjem (UTO) u azijsko-pacifičkoj regiji i približavanju Programu o ženama, miru i sigurnosti –** države su 2013. usvojile UTO, multilateralni ugovor kojim se posebno uređuje međunarodna trgovina konvencionalnim oružjem. UTO je i prvi pravno obvezujući ugovor o oružju kojim se priznaje veza između trgovine oružjem i rodno uvjetovanog nasilja. Provedbom UTO-a državama se također omogućuje da ispune svoje obveze u pogledu izvoza oružja utvrđene u Akcijskom planu 2001. Pristupanje UTO-u i dalje je na niskoj razini u azijsko-pacifičkoj regiji, no nedavno pristupanje Kine i Filipina stvorilo je povoljan politički zamah u regiji za promicanje univerzalizacije tog ugovora. Radionica se temelji na angažmanu civilnog društva i parlamentarnih zastupnika u prethodnom projektu, u kojem je UTO utvrđen kao ključno prioritetno područje. Radionica će se provoditi u suradnji s ključnim partnerima, uključujući agencije UN-a, regionalne i međunarodne organizacije te civilno društvo. Bit će organizirana u virtualnom obliku.

U Africi, provodi UNREC

— Regionalne radionice o rodno osviještenoj politici kontrole malog oružja radi razmjene mišljenja o izazovima i prioritetima povezanima s rodnim pitanjem – regionalne radionice održat će se za zapadnu, središnju, istočnu i južnu Afriku. Te radionice provodit će se u suradnji s regionalnim organizacijama i ključnim partnerima te će se organizirati uživo.

— **Niz internetskih seminara o integriranju kontrole malog oružja u šire napore u području rodne ravnopravnosti, razvoja i sigurnosti** sa sudjelovanjem stručnjaka koji rade u području rodno uvjetovanog nasilja te seksualnog nasilja povezanog s ratnim sukobima, angažmana mladih, humanitarnih pitanja i pomoći interno raseljenim osobama i izbjeglicama, kako bi se podigla svijest o temeljnim pokretačima i učincima širenja malog oružja, trgovine njime i njegove zlouporabe te o potrebi povezivanja kontrole oružja s drugim programima i/ili njezina uključivanja u druge programe. Cilj je tog niza internetskih seminara razviti višedimenzionalan pristup sprečavanju i smanjenju oružanog nasilja te u tu svrhu stvoriti opipljive veze između nacionalnih tijela za kontrolu malog oružja i drugih dionika. Niz internetskih seminara provodit će se u suradnji s ključnim partnerima i organizirati u virtualnom obliku.

Mjere za jačanje angažmana civilnog društva u području kontrole malog oružja, među ostalim:

— **izvješće o rodno osviještenoj politici i SALW-u** o postignućima i iskustvima stečenima u okviru projekta (ZVSP) 2018/2011, koji financira EU, uključujući pregled i procjenu aktivnosti koje provode IANSA i njezini članovi te preporuke za daljnji angažman. To će izvješće poslužiti kao izvor informacija za druge aktivnosti povezane s rodom u okviru ovog projekta,

— **virtualne radionice, osposobljavanja i događanja za civilno društvo o rodnoj osviještenosti u kontroli malog oružja –** u partnerstvu s UNODA-om i njezinim regionalnim centrima IANSA će organizirati virtualne radionice, osposobljavanja i događanja o rodnoj ravnopravnosti i kontroli malog oružja tijekom cijelog razdoblja provedbe projekta za široku, globalnu publiku,

— **prijedlozi civilnog društva za jačanje sinergije s Programom o ženama, miru i sigurnosti** – izrada paketa instrumenata za sastavljanje prijedloga članova IANSA-e za jačanje sinergije između kontrole malog oružja i programa o ženama, miru i sigurnosti, s naglaskom na tehnikama zagovaranja, međuregionalnoj razmjeni poruka i provedbi politika koje se mogu primjenjivati diljem regija. Skup alata bit će široko distribuiran, među ostalim tijekom aktivnosti koje organiziraju IANSA i/ili UNODA i njezini regionalni centri.

Navedene aktivnosti provodit će IANSA u vezi/suradnji s UNODA-om i njezinim regionalnim centrima za potporu uključivanju civilnog društva u rodno osviještene politike i programe kontrole malog oružja, u skladu s Programom o ženama, miru i sigurnosti.

3.3.3. **Ishodi**

Kontrola oružja i razoružanje, uključujući malo oružje, promicali su se u radu i mrežama Ujedinjenih naroda u području žena, mira i sigurnosti, među ostalim u vezi sa seksualnim nasiljem povezanim sa sukobima. ([18])

Jačanje kapaciteta država za rodno osjetljive politike i programe za malo oružje:

u Latinskoj Americi i karipskim zemljama:

— Organizirana su i provedena tri (3) tečaja o rodnoj osviještenosti u kontroli malog oružja u državama Srednje i Južne Amerike.

— Održana su do četiri (4) seminara o kontroli SALW-a i rodnim pitanjima prije odnosno poslije konferencije RevCon4.

U Azijsko-pacifičkoj regiji:

— Jedna (1) regionalna radionica održat će se 2023. u suradnji s ključnim regionalnim partnerima kao što su ASEAN, Forum pacifičkih otoka i partneri iz civilnog društva.

— Održan je regionalni seminar o univerzalizaciji UTO-a u azijsko-pacifičkoj regiji i približavanju Programu o ženama, miru i sigurnosti.

u Africi:

— Održane su četiri (4) trodnevne regionalne radionice o rodnoj osviještenosti u kontroli malog oružja za nacionalna povjerenstva / kontaktne točke u okviru Akcijskog programa i ključne dionike. Na radionicama je predstavljen napredak postignut u okviru prethodnog projekta financiranog sredstvima EU-a te je osigurana platforma za razmjenu najboljih praksi među zemljama u regiji. Također su utvrđeni nedostaci i mogućnosti za jačanje rodne osviještenosti u kontroli malog oružja. Treći dan radionice poslužio je za sastanak s regionalnim organizacijama kako bi se utvrdili prioriteti i strategija za daljnje korake za prenošenje ishoda radionice u nacionalnu praksu.

([18]) Sudjelovanje, sprečavanje sukoba, zaštita, pomoć i oporavak.

— Održan je niz internetskih seminara o širenju malog oružja, trgovini njime i njegovoj zloupotrebi te potrebi povezivanja kontrole oružja s drugim programima i/ili njegove integracije u druge programe.

3.3.4. **Angažman civilnog društva u području kontrole malog oružja ojačan je sljedećim:**

i. izradom i distribucijom izvješća o postignućima i stečenim iskustvima u okviru projekta (ZVSP) 2018/2011 koji financira EU,

ii. održavanjem virtualnih radionica, osposobljavanja i događanja o rodnoj osviještenosti u kontroli malog oružja za civilno društvo,

iii. izradom i distribucijom paketa instrumenata u kojem su objedinjeni prijedlozi članova IANSA-e za jačanje sinergije između kontrole malog oružja i programa o ženama, miru i sigurnosti.

4. **Podizanje svijesti, zagovaranje, informiranje i partnerstva**

UNODA i njezini provedbeni partneri ostvarit će održivi učinak učinkovitim podizanjem svijesti, zagovaranjem, informiranjem i partnerstvima.

UNODA će poduprijeti distribuciju informacija i ishoda predloženih aktivnosti najširoj mogućoj publici. Osim toga, u okviru svih relevantnih aktivnosti provodit će se informiranje javnosti putem suradnje s medijima, popratnih događanja i internetskih alata. UNODA i IANSA osmislit će kampanje na društvenim mrežama i sudjelovati u njima tijekom cijele godine.

UNODA i IANSA koristit će se najširim mogućim spektrom komunikacijskih alata, među ostalim, internetskim stranicama, pisanim priopćenjima za medije, odabranim alatima društvenih medija, popratnim događanjima i neformalnim sastancima. Provedba svih djelovanja pratit će se s pomoću alata za praćenje i evaluaciju, što obuhvaća ankete sudionika i redovite sastanke odgovarajuće radne skupine.

UNODA će poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi se osigurala odgovarajuća vidljivost doprinosa Unije provedbi djelovanja. Takve će se mjere provoditi u skladu s Priručnikom Komisije za komunikacije i vidljivost za vanjsko djelovanje Europske unije.

Tijekom cijele provedbe projekta osigurat će se koordinacija sa širokim rasponom partnera, uključujući one koji imaju koristi od drugih odluka Vijeća EU-a.

UNODA će nastaviti aktivno sudjelovati u neformalnom koordinacijskom mehanizmu za rodna pitanja i SALW, koji je uspostavljen 2019. u okviru tekućeg projekta.

5. **Trajanje**

Ukupno procijenjeno trajanje projekta, uključujući sve aktivnosti u okviru njegovih triju stupova, iznosit će 36 mjeseci.

6. **Izvješćivanje**

UNODA će pripremati redovita izvješća u skladu s dogovorenim sporazumom.

7. **Ukupni trošak**

Ukupna procijenjena financijska sredstva koja se traže od EU-a za provedbu faze II. iznose XXX EUR.